



Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete 15 hp – Journalistik

”Det är fruktansvärt det som hänt. Jag bor alldeles här borta”

En kvalitativ studie om mordet på Lisa Holm i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda



*Författare: Amanda Karlsson
Författare: Emelie Rockler*

*Handledare: Anette Forsberg
Examinator: Annelie Ekelin*

*Termin: HT15
Ämne: Journalistik
Nivå: Kandidat*

Abstract

Author: Amanda Karlsson & Emelie Rockler

Title: “It’s terrible what happened. I live right over here”. A qualitative studie of the murder of Lisa Holm in Aftonbladet and Skaraborgs Allehanda.

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 38

The aim of the study was to examine how two newspapers covered the murder of Lisa Holm. The questions examined were: How are Lisa Holm, the perpetrator and the local community represented and what are the differences and similarities between the local news paper, Skaraborgs Allehanda, and the tabloid, Aftonbladet?

We made a discourse analysis of 13 news articles from six different time periodes. The result shows that the victim is represented as an innocent, young girl who is described as good, happy and perfect. The local news paper represents her as a part of the local community and the tabloid is highlighting attributes that people can identify with. The perpetrator is represented as an evil and callous foreign in both newspapers, but Aftonbladet also represents him as a usual person. Skaraborgs Allehanda focus on his guilt of the murder. The local community is represented as a certain group with common emotions who is also the light in the darkness. They share the grief and help each other to process it. The tabloid focus on highlighting the geografic closeness between the people in the articles and the murder. In Aftonbladet, the local community is also described as a dangerous place. Our study shows that the distance between the newspaper and the crime scene affect the representations of the people involved.

Keywords

Lisa Holm, victim, perpetrator, local community, media and crime, discourse analysis, Aftonbladet, Skaraborgs Allehanda, local newspaper, tabloid, comparison.

Innehåll

1	Introduktion	1
2	Syfte	2
2.1	Frågeställningar	2
3	Bakgrund	3
3.1	Fallet Lisa Holm	3
3.2	Medier och brott	4
4	Litteraturoversikt	5
4.1	Representation	5
4.2	Diskurs	6
4.3	Det idealiska offret och gärningsmannen	6
4.4	Offer och gärningsmän i medierna	7
4.5	Kvällspress och lokalpress	10
5	Metod	11
5.1	Material och avgränsningar	11
5.1.1	Våra valda artiklar	12
5.2	Kritisk diskursanalys	15
5.3	Frågor till texten	15
5.4	Metodkritik	16
5.5	Forskningsetik	17
6	Resultat och analys	18
6.1	Lisa	18
6.1.1	Den oskyldiga lilla flickan	18
6.1.2	Lycklig, duktig och felfri	19
6.1.3	En del av bygden	22
6.1.4	Det kunde varit jag	23
6.2	Gärningsmannen	24
6.2.1	Ondskefull och känslokall	24
6.2.2	En helt vanlig man	26
6.2.3	En främling	27
6.2.4	Den ytterst ansvarige	28
6.3	Bygden	29
6.3.1	Ljuset i mörkret	29
6.3.2	En bygd med gemensamma känslor	30
6.3.3	Geografisk närhet ger känslomässig närhet	31
6.3.4	En otrygg plats	31
6.4	Sammanfattning	32
7	Slutsats och diskussion	33
7.1	Förslag till fortsatt forskning	38

Referenser _____ **39**

Bilaga 1 _____ **i**

Aftonbladets artiklar _____ **i**

Skaraborgs Allehandas artiklar _____ **i**

1 Introduktion

Den sjunde juni 2015 försvann en ung flicka på väg hem från jobbet. Sökandet efter henne fick den värsta tänkbara utgången. Hon hittades mördad. Gärningsmannen visade sig vara en man från närområdet som inte hade någon personlig koppling till henne. (Skaraborgs tingsrätt i mål B 1902-15). Fallet fick stor uppmärksamhet i medierna och Lisa Holm är numera ett brottsoffer som de flesta i Sverige känner till. Hennes försvinnande och död har engagerat oss tillsammans med resten av Sveriges befolkning. Det kunde ha varit vi, vår syster eller vän. Identifikationen är ett faktum och att gärningsmannen var okänd för offret stärker känslan av att det här skulle kunna ha hänt precis vem som helst.

Medier och brott är ett par som blir alltmer oskiljaktigt. När du pratar om det ena behöver du i de flesta fall även nämna det andra. Genom att ge brott offentlig uppmärksamhet påvekar medierna befolkningens uppfattning om utsatthet och risker. Under sommartid lyfts mord upp i offentligheten i mycket högre grad än under övriga året. Dessa mord brukar kallas för "sommarmord" vilket står för mycket uppmärksammade fall där ofta unga kvinnor eller unga flickor är offer. Dessa har blivit en typ av "sommar-följetonger" (Pollack, 2001).

Hur offret, gärningsmannen och bygden beskrivs i medierapporteringen tycker vi är intressant och viktigt eftersom många människor har engagerat sig i fallet och tagit del av mediernas berättelser av händelsen. Enligt Höijer (2008) har mediernas representationer en avgörande roll i hur gemensamma uppfattningar skapas i samhället. Därför är det relevant att undersöka vilka representationer som produceras och reproduceras i medierna. Lindgren & Lundström (2010) menar att mediekonstruktioner av förövare sedan länge har analyserats av forskare medan förståelser av hur brottsoffer skapas socialt och kulturellt tenderar att vara överförenklade. Med andra ord har området inte belysts tillräckligt av forskare. Att offer får allt större utrymme i medierna, samtidigt som förståelsen saknas för hur de konstrueras belyser vikten av att bedriva forskning på området. Därför ser vi vår undersökning som ett bidrag till att fylla den kunskapsluckan.

Med undantag för hur offer konstrueras i medierna är forskningen inom kriminaljournalistiken omfattande både i Sverige och utomlands. Enligt Lindgren &

Lundström (2010) är det inte särskilt överraskande. Kriminaljournalistiken handlar om social avvikelser och brottslighet, vilket i sig har ett högt nyhetsvärde. Berättelserna kan förmedlas på litterära och dramatiska sätt. Historierna frestar och lockar eftersom de handlar om vad som är rätt och fel. De behandlar centrala frågor om moral och värderingar som är kärnan i vårt samhälle och om oss som ett gemensamt kollektiv. Genom kriminaljournalistikens berättelser om offer och förövare, om det oskyldiga och skyldiga, produceras och reproduceras samhällets gemensamma moral (Lindgren & Lundström, 2010).

2 Syfte

Studiens syfte är att undersöka vad det finns för likheter och skillnader i gestaltningen av aktörerna i kvällstidningen Aftonbladets och i lokaltidningen Skaraborgs Allehandas rapportering om mordet på Lisa Holm. För att ta reda på det ska vi genomföra en kritisk diskursanalys av strategiskt utvalda artiklar från respektive tidning. Genom studien hoppas vi kunna bidra till förståelsen för hur gestaltningen av aktörerna i ett uppmärksammat fall ser ut i kvällspressen och i en lokaltidning på orten.

Det är tre aktörer som vi anser bör undersökas för att vi ska kunna bidra med den kunskapen. Vi ska studera hur offret och gärningsmannen konstrueras, samt hur bilden av det lilla samhället förmedlas. Slutligen ska vi jämföra de båda tidningarnas konstruktioner. Vi har därför utformat två huvudfrågeställningar som studien utgår från.

2.1 Frågeställningar

1. Hur representeras Lisa Holm, gärningsmannen och bygden?
2. Vad finns det för likheter och skillnader mellan Aftonbladets och Skaraborgs Allehandas gestaltning av aktörerna?

Vi har valt att undersöka representationen av både Lisa Holm och gärningsmannen eftersom de är beroende av varandra i nyhetskonstruktionen. Ett offer är inte ett offer utan en förövare, och en förövare är inte en förövare utan ett offer (Christie, 2001). Vi kan således inte få en klar bild av den ena utan att undersöka den andra.

Det är intressant att undersöka hur bygden konstrueras eftersom det lilla, anonyma samhället Kinnekulle hamnade i mediernas strålkastarljus. Det var otvivelaktligen något

alldeles extraordinärt för orten. Det hade varit mindre relevant att undersöka bygdens konstruktion i medierna om mordet hade skett exempelvis i Stockholm, eftersom det på mindre platser finns en annan koppling och gemenskap mellan de som bor där och offret och/eller gärningsmannen.

Vi ska undersöka på vilket sätt lokalpressen och kvällspressen liknar varandra och skiljer sig åt när de konstruerar ett medieuppmärksammat mord. Detta är intressant eftersom de båda tidningstyperna skiljer sig från varandra i många avseenden. I vårt fall är närheten till händelsen och personerna de gestaltar den viktigaste skillnaden.

3 Bakgrund

I följande avsnitt presenterar vi vad som hände Lisa Holm enligt domen, för att ge en bild av fallet som ligger till grund för vår studie. Det följs av en övergripande bild om hur forskningen ser ut inom området medier och brott.

3.1 Fallet Lisa Holm

Enligt Skaraborgs tingsrätts dom försvinner Lisa Holm, 17 år, söndagen den 7 juni 2015, i samband med att hon slutar sitt sommarjobb vid 18-tiden på ett kafé på Blombergs säteri på Kinnekulle i Västergötland. Hon ska åka moped till och från arbetet för första gången. Klockan 18.22 sms:ar hon sin pappa och meddelar att hon strax ska åka hem. Vid 20-tiden börjar hennes föräldrar misstänka att någonting har hänt och pappan åker för att möta henne. När han kommer fram till kafét hittar han hennes moped med nyckeln i tändningslåset. Efter en stunds letande kontaktar han polisen. Polisens sökande efter Lisa Holm drar igång under kvällen. Närområdet söks igenom med hjälp av hundpatrull och poliserna knackar dörr.

Under de tre första dagarna hittas Lisas tillhörigheter utspridda i närområdet och på onsdagen kopplas Missing People in i sökandet. En gärningsmannaprofil visar att Lisa Holm har förts bort av någon med lokalkännedom och en ladugård mitt emot arbetsplatsen börjar misstänkas vara brottsplatsen.

På fredagen den 12 juni 2015 letar några personer från Missing People vid Martorps gård som ligger några kilometer från kafét. De sökande blir misstänk samma mot två personer som kommer till gården och kontaktar därför polisen. De hittar strax därpå

Lisas jacka och mopedhjälm i en rishög på gården. Efter att polisen intensifierat sökandet på Martorps gård hittas Lisa Holm död i ett klädskap i en liten arbetsbod.

Tre personer, två bröder, 31 och 35 år gamla, och den enes hustru, hämtas in till förhör samma dag och anhålls under natten. Den 16 juni häktas samtliga personer. De två bröderna på sannolika skäl misstänkta för mord och hustrun som skäligen misstänkt för skyddande av brottsling. En vecka senare sätts kvinnan på fri fot och ytterligare en vecka senare släpps även den yngre brodern.

Den 17 november 2015 döms 35-åringen till livstids fängelse för mordet. Han utvisas även på obegränsad tid och ska betala skadestånd till flickans familj. Domen baseras på teknisk bevisning, mannens lokalkännedom, vittnens iakttagelser av hans bil i området, avsaknad av alibi och hans beteende i mötet med Missing People den 12 juni (Skaraborgs tingsrätt i mål B 1902-15).

3.2 Medier och brott

Den etablerade journalistikforskaren Ester Pollack (2001) konstaterar att man i den existerande forskningen om medier och brott har diskuterat brottsjournalistikens funktioner och roller ur ett flertal perspektiv. Journalistik som handlar om avvikelse och brott kan exempelvis uppfattas som ett hot mot moral och ordning genom att inspirera till och glamoriserar brott. Ett annat perspektiv går ut på att journalistiken skapar en överdriven rädsla för brott och en samhällsbild där vi är beroende av olika organ och myndigheter för att känna trygghet. Inom ytterligare ett perspektiv uppfattas brottsjournalistiken som en individuell och subjektiv funktion av identitets- och meningsskapande. Man diskuterar då hur journalistiken bidrar till att hjälpa publiken att lösa moraliska dilemman istället för att fokusera på huruvida makt granskas, upprättshålls eller hotas av brottsjournalistiken (Pollack, 2001).

Sedan 90-talet är det inte längre endast bevakningen av jakten på kriminella som står i fokus utan brottsoffer har också fått en framträdande roll i rapporteringen. En annan skillnad är att offrets krets har blivit större och innefattar på senare tid exempelvis offrets familj och vänner och ibland en hel ortsbefolkning. Man har även börjat använda sig av "offer-journalistik" eller "drabbad-journalistik" i syfte att det ska beröra publiken (Pollack, 2001).

4 Litteraturoversikt

I följande kapitel redogör och argumenterar vi för de teorier som vår studie utgår från. Vi börjar med att presentera den översta nivån i vårt teoribygge, nämligen våra ramteorier, representation och diskurs. Vidare beskrivs Nils Christies teori om det idealiska offret och gärningsmannen. Denna teori har en central roll i studien. Slutligen presenteras tidigare forskning som har gjorts på det valda området under rubrikerna *Offer och gärningsmän i medierna* och *Kvällspress och lokalpress*.

4.1 Representation

Medierna erbjuder en symbolmiljö där verkligheten konstrueras efter vissa diskurser, det vill säga rådande och etablerade mönster. Diskurserna har stor betydelse för hur människor uppfattar sin omvärld och i enlighet med dessa skapas representationer (Lindgren & Lundström, 2010).

Ordet representation kan betyda flera olika saker. Ofta använder man det i den bemärkelsen att någonting står för någonting annat. Sociala representationer syftar på gemensamma uppfattningar som präglar grupper och samhällen. Exempelvis förknippas "manlighet" med "styrka" och "kvinnlighet" med "omtanke". I skapandet av dessa föreställningar har medierna en avgörande roll i samhället. Sociala representationer är starkt förknippade med språket. Utan representationer finns inget behov av språk och utan språket uppstår inga sociala representationer. Det är genom de inbäddade sociala representationerna i våra visuella och språkliga uttryck som vi kommunicerar (Höijer, 2008).

Det är sällan, om ens någonsin, ett objekt inte kan betyda eller stå för någonting annat än det uppenbara. En sådan enkel sak som en sten kan exempelvis även vara en del av en skulptur eller markera en gräns. Meningen och sammanhanget har alltså en avgörande roll för hur vi ser på saker. Det är hur vi använder dem, känner kring dem, tänker på dem, och pratar om dem som vi representerar dem och därigenom tillskriver dem en speciell mening och betydelse. Medierna framställer och representerar människor, objekt och händelser genom orden de använder, berättelserna de berättar, bilderna de producerar och känslorna de lyfter fram (Hall, 1997). Det är relevant för oss att i vår studie använda oss av representationer som ett teoretiskt verktyg, eftersom vi ska undersöka hur offret, gärningsmannen och bygden framställs i medierna.

4.2 Diskurs

Med språket och diskurser som verktyg konstruerar medierna vår bild av verkligheten. Det är alltså inte en neutral avspiegling av våra identiteter, sociala relationer och vår omvärld som visas i medierna utan förändringen och skapandet av dem. Diskurs kan förklaras som ett bestämt sätt att förstå och förklara världen. När det kommer till att konstruera de objekt vi kan veta någonting om och de subjekt vi är har diskurser en stor och betydande roll (Winther Jørgensen & Phillips, 2010). När man talar om diskurs är det språket som står i fokus och genom att undersöka artiklarna med hjälp av diskursteorin kommer vi kunna skapa oss en förståelse för hur mönster och språket används för att konstruera aktörerna i mordfallet. Därför är diskurs som teori högst relevant för vår studie.

Språket skapar och formar verkligheten och bör inte uppfattas som ett neutralt verktyg för kommunikation. Att se språket som någonting som konstruerar vår sociala verklighet betyder att olika tolkningar av ett och samma objekt utgör grunden för vår kunskap. Man kan alltså se saker på olika sätt. Det är genom att få en viss kunskap bekräftad som den rätta som man erhåller makt (Bergström & Boréus, 2012).

Den välkände diskursanalytikern Norman Faircloughs synsätt på diskurser är relevant för vår studie eftersom vi ska undersöka hur identiteter konstrueras. Enligt Fairclough bidrar diskurser till att konstruera sociala relationer, kunskaps- och betydelsesystem och sociala identiteter. Diskurser ger upplevelser sin betydelse utifrån ett bestämt perspektiv. Betydelsen skapas delvis i tolkningsprocessen. Fairclough menar att texter kan betyda olika saker som i viss mån kan motsäga varandra. Därför är texter huvudsakligen öppna för flera olika tolkningar (Winther Jørgensen & Phillips, 2010).

4.3 Det idealiska offret och gärningsmannen

Nils Christie (2001) har undersökt föreställningarna kring det idealiska offret som syftar på en person eller en kategori av individer som lättast får legitim och fullständig status som offer när de har blivit utsatta för ett brott. Det har samma slags offentliga status på samma abstraktionsnivå som till exempel en "förrädare" eller en "hjälte". Ett idealiskt offer är en svag person som antingen är gammal och sjuk eller väldigt ung. Offret befinner sig på en plats när brottet äger rum, som hen har goda skäl att vistas på och där hen ägnar sig åt ett respektabelt projekt.

För att ett offer ska vara idealiskt krävs det enligt Christie (2001) en motpol, nämligen en idealisk gärningsman. Den ena behöver den andra för att inte förlora sin status. Offret och gärningsmannen påverkar därmed varandra. Ju mer idealisk den ena är desto mer idealisk blir den andra. Det krävs även att de är varandras motsatser. Gärningsmän som på något sätt påminner om ett offer utgör enligt Christies teori dåliga gärningsmän precis som offer som på något sätt flyter ihop med gärningsmän är dåliga offer. Den idealiska gärningsmannen är en stor och farlig främling som kommer långt bortifrån och har onda syften. Ur moralisk synpunkt är han svart i jämförelse med offret som är vitt. Han har inte heller en personlig koppling till offret. Ju mer främmande han är och ju mer ängslan han skapar desto bättre. Vi kommer använda oss av Nils Christies teori genom att undersöka om, och i så fall på vilket sätt, de idealiska egenskaperna framhävs i fallet Lisa Holm i våra valda tidningar.

Till skillnad från att offret beskrivs på ett inkluderande sätt, exkluderas förövaren. Förhållandet mellan offret som "en av oss" och förövaren som "någon annan" kan ses som en ideologiskt önskad relation. I verkligheten är det troligt att det begås brott där förövaren är "en av oss" och offret är "någon annan", men det hotar och rubbar vår ideologiskt önskade verklighetsbild. Behovet av att framställa någon som ytterst ansvarig innebär att rollerna oskyldigt offer och skyldig förövare tillspetsas. De kanske egentligen oklara gränserna dem emellan får inte något utrymme (Lindgren & Lundström, 2010).

4.4 Offer och gärningsmän i medierna

Sociologerna Simon Lindgren och Ragnar Lundström har undersökt hur offer och gärningsmän konstrueras i svensk dagspress mellan åren 1995 och 2008. Deras forskning ligger väldigt nära vårt område och deras resultat är därför relevanta för oss. De konstaterar att mediernas berättelser om brottsoffer många gånger följer en återkommande, bestämd form och därför vanligtvis ser likadana ut.

I slutsatsen framgår det även att de flesta offren som syns i medierna antingen har blivit mördade eller blivit utsatta för sexualbrott, misshandel, rån eller stöld. Det vanligaste förekommande brottsoffret har blivit utsatt för allvarliga och grova fysiska övergrepp. Vidare utgör brott av sexuell karaktär: våldtäkter, sexuella övergrepp, trafficking, kvinnomisshandel och pedofili, en mycket stor del av brottsofferrapporteringen i svensk dagspress (Lindgren & Lundström, 2010).

Vidare konstaterar de att brottsoffret oftast är en kvinna eller en ung flicka. Att manliga brottsoffer endast synliggörs i viss mån kan bero på sociala och kulturella strukturer som gör att män inte får legitim status som offer. Dessutom kan det bero på att medierna inte skriver om brottsoffer och brottsutsatthet när bilden av offret inte är idealt.

Offrens personliga förhållanden och deras roll i ett socialt kollektiv är en grundpelare i de undersökta artiklarna. Brottsoffer verkar ha ett nyhetsvärde i sig eftersom en stor del av rapporteringen handlar om dem som personer, inte om händelsen eller rättsprocessen. Offren representeras ofta som positiva, välmående och harmoniska personer. Det är alltså en positiv bild av offer som mediepubliken får ta del av. Vad gäller förövare beskrivs de som en del av en avvikande grupp i samhället som skiljer sig från majoriteten. En slutsats som dras av detta är att den avvikande gruppen hålls ansvarig för brottet som därmed inte framställs som ett kollektivt problem med ett politiskt ansvar (Lindgren & Lundström, 2010).

Forskarna har även kommit fram till att familj, anhöriga och vänner tar stor plats i brottsofferrapporteringen. Enligt Forsberg (2015) erbjuder journalistiken ett kollektiv sörjande, som förutom närstående, även inkluderar mer perifera personer. Offrets krets har därmed utvidgats genom att personer som inte stod offret nära får möjlighet att uttrycka sin sorg i medierna. Detta är relevant för vår studie eftersom vi ska undersöka hur bygden och ortsbefolkningen representeras i Aftonbladet och i Skaraborgs Allehanda.

Enligt Lindgren & Lundström (2010) fyller brottsoffer och gärningsmän en funktion i samhället som symboliska sociala roller. Genom att syndabockar och kriminella personer framställs i medierna stärks den sociala sammanhållningen, eftersom de flesta människor kan se sig själva i kontrast mot dessa. På samma sätt fyller bilden av ett brottsoffer en liknande sammanhållande funktion genom att framställandet av utsatta individer och drabbade är någonting vi kan identifiera oss med.

Marie Demker och Göran Duus-Otterström har undersökt hur förövaren, offret och brottet definieras i ett antal publicerade texter som har fått offentlig spridning i svenska medier mellan 1965-2005. För att besvara sin frågeställning har de studerat vilka egenskaper som lyfts fram och inte. Begreppsparet inkluderande-exkluderande står i fokus i analysen. Enligt Demker & Duus-Otterström (2011) beskrivs gärningsmannen i den inkluderande diskursen som en helt vanlig människa, men som på grund av diverse omständigheter som exempelvis missbruk, obetänksamhet eller panik begår brott. Enligt

det exkluderande synsättet är han istället en person som skiljer sig från oss andra och ses som ett kommande hot utifrån. Det är då hans asocialitet eller perversitet som driver honom att begå brott.

När det kommer till offrets roll i artiklarna visar resultatet att medierna mer och mer utgår från brottsoffrets perspektiv när de rapporterar om ett brott. Dagens medier prioriterar reaktioner på brottet, det vill säga till exempel skador och känslolägen, medan det tidigare var själva händelseförloppet som stod i fokus. Nu är medierna mer måna om att lyfta fram brottsoffret som en speciell individ. Man vill med andra ord sätta ett ansikte på offret och konkretisera personen genom att ge den stor uppmärksamhet i artiklarna. En exkluderande diskurs där fakta kring offrets liv minskar det avskräckande i brottet förekommer i princip inte i studiens urval. Det är istället den inkluderande beskrivningen där offret saknar skuld som genomsyrar de undersökta artiklarna.

Enligt Demker & Duus-Otterström (2011) syns tendenser att den ökade uppmärksamheten för offret har påverkat den journalistiska produkten som numera sätter moral och sympati i fokus. Resultatet visar även att själva brottet i dagens medier för det mesta framställs som ett yttre ofta oförklarligt hot mot samhället utfört av psykiskt störda individer. Deras resultat visar hur gärningsmän och offer representeras över tid i ett stort material, vilket är intressant för vår studie då vi ska undersöka hur dessa aktörer gestaltas i ett specifikt fall.

Den finska sociologen Mirka Smolej har undersökt hur offer för våldsbrott skildras i det finska kriminalprogrammet *Poliisi - TV* (polis-tv) som är den finska motsvarigheten till det svenska tv-programmet *Efterlyst*. Hon har utgått från Nils Christies teori om idealiska offer och har undersökt vilka egenskaper som krävs för att ett offer ska passa in i programmet och vilka attribut som används för att konstruera dessa offer. Hon undersökte även vilken typ av offer som inte är idealiskt för programmet och därmed saknas.

Smolej (2010) kommer i sin studie fram till att journalisterna i programmet betonar vikten av att de offer som medverkar tillhör heteronormativa kärnfamiljer. De skildras som makar, mödrar och syskon inte bara genom att tilldelas dessa titlar utan även genom intervjuer med kollegor och familjemedlemmar. Att inte vara en familjemedlem likställs i programmet med att inte vara ett riktigt brottsoffer. De flesta offer porträtteras huvudsakligen som olycksdrabbade människor vars öde beror på otur. Marginaliserade

alkoholiserade män var helt obefintliga offer i programmet, vilket hon tror beror på att de inte skulle skapa samma medkänsla hos publiken. Marginaliserade män anses inte vara helt oskyldiga och är därmed inte heller idealiska offer. Smolejs studie är relevant för vår undersökning eftersom även vi utgår från Nils Christies teori och ska undersöka hur offer gestaltas. Studien är inte genomförd i Sverige, men i ett nordiskt land vilket innebär att medielandskapet liknar vårt. Vi anser därför att resultat är intressant även för en svensk undersökning.

4.5 Kvällspress och lokalpress

Gripsrud (1992) beskriver kvällspressen som sensationell och personifierad, och att den har en viss förkärlek för innehåll som är chockerande och fokuserar på individer som privatpersoner. Dock är det viktigt att poängtera att Gripsrud skrev sin bok 1992 och att mycket har förändrats sedan dess. Även Gherseti och Hvitfelt (2000) menar att personifiering för det mesta används av medier som har en bred publik, exempelvis kvällspressen. Lindgren och Lundström (2010) menar att journalistiska berättargrepp, som intimisering, emotionalisering och sensationalisering, är vanligare i kvällspressen än i morgontidningar.

Gripsrud (1992) understryker att kvällspressen skiljer sig åt mellan olika länder. I många Västeuropeiska länder består kvällspressen av "oseriös" underhållningsjournalistik. Sveriges och Norges kvällspress utmärker sig genom att ha utvecklat seriös kvalitetsjournalistik inom exempelvis rapporteringen om kultur och politik, medan deras nyhets- och nöjesjournalistik liknar kvällspressen utomlands. Gripsrud (1992) förutspådde att Sveriges och Norges kvällstidningar skulle komma att bli mer kommersiella och underhållande i framtiden, precis som i övriga Västeuropa, eftersom trycket på journalistiken har ökat med tiden.

Kvällspressen erbjuder mediepubliken känslor som kärlek, hat, sorg, lycka, sorg, lust och avsky. Dessa känslor kan alla människor relatera till eftersom de grundläggande värderingarna delas av en stor del av befolkningen. De två ämnen som skapar starkast känslor är sex och död. Därför fokuserar kvällspressen främst på att rapportera om dessa ämnen. Brott får större utrymme i kvällspressen än i dagspressen. Ju fler hemska detaljer brottet innehåller och ju mer idealisk förövaren är, desto mer intressant är brottet för kvällspressen (Gripsrud, 1992).

I sin studie om Estoniakatastrofen undersökte Stig Hadenius och Nicholas Wennö hur olika medier framställde offer och anhöriga genom att studera ett antal artiklar och inslag i radio och tv som gjordes i samband med katastrofen (Hadenius & Wennö, 1996). Forskarna konstaterar att alla medier till stor del fokuserar på känslor och individer och att de olika mediernas rapportering överlag har många likheter. Dock är etermedier och kvällstidningar generellt sett mer närgångna i sitt sätt att rapportera om anhöriga och överlevande än vad morgontidningar är.

På samma sätt som vi undersöker likheter och skillnader mellan en lokaltidning och en kvällstidning jämför Hadenius och Wennö Bergslagspostens rapportering med Expressens. Deras resultat är därför relevant för vår studie. Bergslagsposten som utges i Lindesberg, som är en av de platser som drabbades hårdast av Estoniakatastrofen, agerade väldigt återhållsamt och försiktigt i sin rapportering. De ansåg sig helt enkelt befinna sig för nära de drabbade. Expressen däremot satsade hårt på att publicera så många artiklar som möjligt med de drabbade i fokus. Kvällstidningen var en av dem som skickade iväg sina fotografer och reportrar till Lindesberg och tog bilder som Bergslagsposten inte ville ta. Det innebär att närgångenheten tycks öka med avståndet till dem man skildrar (Hadenius & Wennö, 1996).

5 Metod

I följande kapitel redogör vi för det material som varit föremål för analysen. Vi presenterar även kritisk diskursanalys som vi har valt som metod. Dessutom går vi igenom etiska överväganden. Avslutningsvis presenteras kritiska reflektioner kring vår studie.

5.1 Material och avgränsningar

Både tv, radio och press har rapporterat om mordet på Lisa Holm. Det innebär att det finns ett stort material som är relevant för vår studie, men inom ramen för detta arbete är det inte möjligt att undersöka allt och ändå uppnå en önskvärd kvalitet. Vi har därför behövt göra ett begränsat och strategiskt urval. Etermediernas rapportering är intressant och någonting man skulle kunna undersöka i en uppföljande studie, men vi valde att avgränsa oss till press.

Vi bestämde oss även för att göra en komparativ studie där vi jämför kvällspress och lokalpress. Detta eftersom vi tycker det är intressant att undersöka vilka likheter och skillnader som finns mellan tidningar som har en uppenbar skillnad i den geografiska närheten till händelsen. Anledningen till att vi valde att jämföra lokalpress med rikstäckande kvällspress och inte med rikstäckande dagspress är att vi ville ha en så stor variation mellan tidningarna som möjligt. Gripsrud (1992) menar att kvällspressen i större grad är sensationell och personifierad jämfört med andra tidningstyper.

Aftonbladet är en av de största kvällstidningarna i landet och når ut till en stor del av Sveriges befolkning. Därför ansåg vi att Aftonbladet var en bra representant för Sveriges kvällspress. Expressen hade också varit ett relevant alternativ för vår studie, men inom ramen för vår uppsats hade vi bara möjlighet att undersöka en tidning och då föll valet på Aftonbladet.

När det kommer till valet av lokaltidning började vi med att undersöka vilka tidningar som fanns i Skövdeområdet. Det visade sig finnas flera tidningar som var intressanta för oss. Vi valde att titta närmare på de tidningar som bevakade Kinnekulle och hade kortast geografiskt avstånd till mordplatsen, för att på så vis få tag i en tidning som hade en så lokal anknytning som möjligt.

Det återstod då tre tidningar: Nya Lidköpings-Tidningen, Skaraborgs Läns Tidning och Skaraborgs Allehanda. Nya Lidköpings-Tidningen visade sig vara en tredagarstidning med en upplaga på 23 500 exemplar. Skaraborgs Läns Tidning har en förhållandevis liten upplaga på endast 6 600 exemplar och ges ut fyra dagar i veckan. Skaraborgs Allehanda ger ut sex nummer i veckan och har en upplaga på 23 900 exemplar. Valet föll på det sistnämnda eftersom tidningen har en relativt stor upplaga och ges ut flest dagar i veckan. Det innebär att Skaraborgs Allehanda är den största lokaltidningen på området och når ut till flest läsare. Det var dessutom den enda tidningen som Lisa Holms föräldrar vände sig till för att berätta om sorgen efter dotterns död. Det tyder på att Skaraborgs Allehanda är den lokaltidning som har den närmaste kopplingen till familjen och det gör tidningen särskilt intressant för vår studie.

5.1.1 Våra valda artiklar

Skaraborgs Allehandas artiklar finns inte arkiverade i Mediarkivet Retriever. Därför valde vi att istället utgå från båda tidningarnas egna arkiv på webben. För att vi skulle

kunna jämföra tidningarna på ett så likvärdigt sätt som möjligt har vi alltså endast använt oss av webbpublicerade artiklar även från Aftonbladet. Det är möjligt att vi hade fått ett annat resultat om vi hade valt tryckt press. Detta eftersom tidningarna kan erbjuda olika material i tryck och på webben. Avgränsningen till webbpublicerade artiklar är dock i linje med medieutvecklingen. Därför ser vi inte det som något problem att vi i vår studie analyserat artiklar på webben.

Vi använde oss av sökorden "Lisa Holm" i både Aftonbladets- och Skaraborgs Allehandas arkiv. Sökningen gjordes den 30 november 2015 och gav oss 331 träffar hos Aftonbladet och 516 träffar hos Skaraborgs Allehanda. Aftonbladets sökfunktion sorterade artiklarna i automatisk tidsordning med de nyaste artiklarna först. På Skaraborgs Allehandas webbplats fick vi manuellt kryssa i att vi ville ha artiklarna i tidsordning. Vi bläddrade sedan tillbaka till båda tidningarnas första artiklar om Lisas försvinnande. Med andra ord började vi från början av rapporteringen och bläddrade oss därefter framåt tills vi kom till de sista artiklarna om domen. Detta för att vi själva skulle bilda oss en första uppfattning om tidningarnas totala rapportering i kronologisk ordning. Vi läste alla artiklar som publicerades från den 9 juni 2015 till den 18 november 2015, dagen efter domslutet. Under den tidsperioden fanns det även artiklar som inte behandlade fallet Lisa Holm, utan som handlade om någon annan "Lisa" eller någon annan "Holm". Dessa valde vi bort direkt eftersom de inte var relevanta för vår studie. För att effektivisera upp arbetet valde vi att läsa en tidning var. Amanda läste Aftonbladet och Emelie läste Skaraborgs Allehanda. Innan vi började läsa kom vi överens om att vi skulle välja ut de artiklar som innehöll beskrivningar av gärningsmannen, Lisa Holm eller bygden. Vi uteslöt därmed alla artiklar som endast informerade om själva händelseförloppet eftersom de inte var relevanta utifrån de frågeställningar vi har. Eftersom vi var överens om hur urvalet skulle gå till upplever vi inte det som problematiskt att vi läste varsin tidning. Vi satt dessutom i samma rum när vi läste igenom artiklarna och hade hela tiden en öppen dialog om det vi läste. Om vi stötte på en artikel som vi var det minsta osäkra på om huruvida vi skulle behålla den eller inte diskuterade vi detta och tog beslutet tillsammans. Det är därför inte troligt att resultatet hade blivit annorlunda om vi båda hade läst båda tidningarna.

Efter det första urvalet hade vi 33 artiklar från Skaraborgs Allehanda och 43 artiklar från Aftonbladet, vilket var ett alldeles för stort material för att vi skulle kunna göra en kvalitativ innehållsanalys av texterna och skapa oss en fördjupad bild av deras representationer av aktörerna. Om vi hade genomfört en mer omfattande studie och

hade haft mer tid på oss skulle vi ha valt att undersöka samtliga 76 artiklar från det första urvalet. Dessvärre var det inte genomförbart inom ramen för vår studie men det hade varit intressant för en uppföljande större undersökning.

Vi gjorde sedan ett andra urval utifrån de artiklarna vi hade valt ut. Alla dessa innehöll alltså någon form av beskrivningar om Lisa, gärningsmannen eller bygden, men vi gjorde en ny bedömning av vilka artiklar som innehöll flest beskrivningar och därmed var mest relevanta för vår studie. Även här gick Amanda igenom Aftonbladets artiklar och Emelie Skaraborgs Allehanda. Detta eftersom det var mest tidseffektivt då vi redan var bekanta med artiklarna. Också här hade vi tydliga överenskommelser oss emellan innan vi gjorde urvalet.

Vi delade in de resterande artiklarna i sex tidsperioder: försvinnandet, tiden efter att Lisa hittats mördad, häktningen, minnesstunden, rättegången och domen. Anledningen till detta är att representationen av aktörerna kan ha förändrats vartefter nya uppgifter framkommit. Exempelvis går Lisa från att vara försvunnen till att vara mördad och gärningsmannen från att vara misstänkt till att vara en dömd mördare. Händelseförloppet tror vi därför kan påverka gestaltningen av aktörerna. Tidsindelningen hjälper oss således att få inblick de olika tidsperiodernas gestaltningar.

Efter indelningen gick vi igenom var tidsperiod för sig och valde ut en artikel från varje period i varje tidning, med undantag från rättegångsrapporteringen i Aftonbladet där vi valde ut två. Detta eftersom vi upplevde att rättegången skildrades på två olika sätt i Aftonbladet och vi inte kunde utesluta en väsentlig del av rapporteringen. I detta steget läste vi gemensamt alla artiklar från båda tidningarna, till skillnad från tidigare då vi läste varsin tidning. Detta eftersom vi nu hade ett mindre material att gå igenom och behövde jämföra tidningarna med varandra och diskutera vilka artiklar som var mest relevanta för vår studie och som kunde besvara våra frågeställningar. Eftersom vi hade gått igenom tidningarnas artiklar om mordet på Lisa Holm från den 9 juni till 18 november upplevde vi att vi hade fått en helhetsbild av rapporteringen i respektive tidning. Amanda hade särskild koll på Aftonbladet och Emelie hade särskild koll på Skaraborgs Allehanda. Det gjorde att vi kunde välja ut artiklar som gav en rättvisande bild av de olika tidningarnas rapportering. Totalt analyserade vi 13 artiklar. Dessa förtecknas i bilaga 1.

5.2 Kritisk diskursanalys

Vi har valt att använda oss av kritisk diskursanalys för att undersöka vårt empiriska material om mordet på Lisa Holm. Diskursanalys är inriktat på identitetskonstruktioner och relationer, och metoden är därför relevant för vår studie. Med hjälp av den kritiska diskursanalysen undersökte vi materialet i detalj, identifierade diskursiva mönster och studerade hur dessa ser ut i olika sammanhang. Forskningsfokuset inom den kritiska diskursanalysen riktas både mot sociala subjekt, sociala relationer och diskursiva praktiker som konstruerar våra världsbilder (Winther Jørgensen & Phillips, 2010).

Enligt Winther Jørgensen & Phillips (2010) är Norman Faircloughs angreppssätt inom den kritiskdiskursanalytiska riktningen den mest utvecklade metoden och teorin för forskning om kultur, samhälle och kommunikation. Det var också hans tredimensionella modell vi valde att använda oss av i vår analys.

Faircloughs tredimensionella modell är en analytisk ram som går ut på att man analyserar texten på tre nivåer. Den första delen av analysen består av en detaljerad textanalys där textens språkliga beskrivningar, formuleringar och ordval undersöks. I den andra delen sätts texten in i ett större sammanhang där den diskursiva praktiken undersöks. Slutligen sätts den diskursiva praktiken i förhållande till den sociala praktiken. Det innebär att man undersöker förhållandet mellan produktionen och konsumtionen av texten och verkligheten som den existerar i (Fairclough, 2010).

När vi genomförde vår kritiska diskursanalys började vi med att analysera delarna i det empiriska materialet som kunde besvara våra frågeställningar. Vi analyserade då varje aktör och tidning för sig. När vi hade gjort den första analysen kunde vi jämföra tidningarna och identifiera gemensamma och särskilda diskursiva teman som vi sedan valde att strukturera upp den slutgiltiga analysen efter. På det sättet tror vi att vi har underlättat för läsaren att navigera sig i vår analys. Genom att ge de diskursiva temana konkreta rubriker kan läsaren dessutom få en övergripande uppfattning om hur Lisa, gärningsmannen och bygden representeras.

5.3 Frågor till texten

För att undersöka vilka likheter och skillnader som finns i rapporteringen om mordet på Lisa Holm i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda samt hur Lisa, gärningsmannen och

bygden representeras i respektive tidning valde vi att bryta ner våra huvudfrågeställningar i ett antal delfrågor som vi ställde till vårt empiriska material.

- Hur gestaltas Lisa Holm, gärningsmannen och bygden?
- Vilka egenskaper tillskrivs de olika aktörerna?
- Hur framställs relationen mellan texternas aktörer?
- Vad finns det för likheter och skillnader mellan de olika tidningarnas representationer?

5.4 Metodkritik

Metoden kritisk diskursanalys har både styrkor och svagheter. Enligt Bergström & Boréus (2012) kan det vara problematiskt att en diskursanalys består av flera steg, eftersom det finns en risk att man i någon del inte visar hur man har gått till väga. När man använder sig av den här metoden är det därför extra viktigt att man som forskare är nogga med att visa och beskriva hur man har kommit fram till sina slutsatser eftersom diskursanalys bygger på tolkningar. Noggranna förklaringar av hur man har gått till väga ökar möjligheten för andra forskare att nå samma resultat. Det är genom öppenhet och noggrannhet som man ökar reliabiliteten och validiteten. Detta måste dock bedömas i varje enskild undersökning. Vi är medvetna om denna problematik och har därför varit nogga med att inte utesluta någon del när vi har beskrivit vårt tillvägagångssätt.

Vi har i vår analys valt att enbart fokusera på texten i artiklarna och inte tagit hänsyn till bilder. Genom att inkludera bilder i analysen kan delar av diskursen och helhetsbilden påverkas. För en mer ingående analys av mediernas rapportering vore en kompletterande bildanalys därför att föredra. Det är möjligt att det skulle bidra till ett bredare perspektiv på hur händelsen representerades i våra valda tidningar. Dock har de webbpublicerade artiklarna i stor utsträckning använt sig av samma bilder vid olika tillfällen, vilket tyder på att det är texterna som är det väsentliga i artiklarna.

Genom att använda oss av en kvalitativ metod skapar vi oss en fördjupad bild av ett litet material. Det i sin tur innebär att vi inte får en helhetsbild av mediernas rapportering och det går inte heller att i stor utsträckning dra generella slutsatser. Genom en kvantitativ metod hade vi kunnat undersöka fler artiklar och fått en förståelse för hela rapporteringen men då hade vi missat detaljer. Utifrån våra frågeställningar var därför en kvalitativ metod att föredra. Om vi hade haft en annan tidsram hade det varit

intressant att göra en kompletterande kvantitativ undersökning för att både få en helhetsbild och en detaljerad förståelse för tidningarnas rapportering.

Eftersom vi valde att analysera artiklar som har publicerats på webben kan det hända att texterna efter publiceringsdatumet har uppdaterats. Vi är medvetna om detta men har i vår analys valt att hänvisa till det datumet då artiklarna ursprungligen publicerades.

Dessutom vill vi påpeka att rättsprocessen fortfarande pågår i skrivande stund. Fallet har tagits upp i hovrätten men vår studie kan endast visa gestaltningen av aktörerna till och med tingsrättens dom.

5.5 Forskningsetik

Forskare har enligt Gustafsson, Hermerén och Petterson (2011) ett speciellt ansvar gentemot de människor som medverkar i studien, men även mot alla dem som indirekt påverkas av forskningen och som kan främjas av forskningsresultaten. Termen ”etik” syftar till en reflekterad, motiverad och medveten moral. Forskningsetik omfattar frågor om etiska krav på forskaren, studiens genomförande och inriktning och om relationen mellan etik och forskning.

Forskningsetiken handlar främst om att ta hänsyn till personer som medverkar i forskningen, antingen som försökspersoner eller som informanter. Dessa personer ska i största möjliga mån skyddas från att bli skadade eller kränkta av forskningen de medverkar i (Gustafsson, Hermerén & Petterson, 2011). Eftersom vi inte har några medverkande personer i vår forskning, då vi har genomfört en innehållsanalys av artiklar, har vi relativt få etiska ställningstaganden jämfört med vad man har vid exempelvis en intervju- eller observationsstudie. Vi har dock med hänsyn för Lisa Holms anhöriga medvetet undvikit att beskriva detaljerna kring mordet i vår bakgrund. Dock framkommer vissa detaljer i materialet som vi analyserar.

Vi har valt att inte anonymisera gärningsmannen när hans namn förekommer i det empiriska materialet. Detta eftersom medierna redan har röjt hans identitet som därför blivit allmänt känd. Vi vill inte på något sätt påverka representationen av honom genom att ändra i materialet. När vi undersöker de autentiska artiklarna riskerar vi inte att reliabiliteten i det avseendet minskar. Dock har vi valt att benämna honom som ”gärningsmannen” i resten av uppsatsen, eftersom hans identitet inte är relevant för studien i övrigt.

6 Resultat och analys

Nedan presenteras de diskursiva temana som vi har identifierat i våra undersökta artiklar. Vi börjar med representationen av Lisa. Därefter följer representationen av gärningsmannen och bygden. Avslutningsvis sammanfattas resultaten.

6.1 Lisa

6.1.1 Den oskyldiga lilla flickan

Enligt Christie (2001) är en ung och svag person ett exempel på ett idealiskt offer. I vårt material understryks Lisa Holms ålder och fysiska underlägsenhet, vilket framhäver hennes idealiska offerskap. Att medierna även framhäver att ett offer saknar skuld identifierade Demker & Duus-Otterström (2011) i sitt empiriska material, vilket var ett tema vi även kunde identifiera i våra artiklar, främst från Aftonbladet.

Även på Lisa Holms rosa jacka har det hittats dna-spår från den misstänkte (Aftonbladet 2015-10-28 *Rättegången mot 35-åringen inledd*).

I det här citatet lyfter Aftonbladet fram färgen på Lisa Holms jacka. Rosa är för många en "flickig" färg som ofta förekommer på barnkläder och leksaker. Färgen kan även förknippas med personlighetsdrag och beteenden. En flicka som tycker om rosa kan uppfattas som särskilt fin, oskyldig och vacker på samma sätt som en flicka som tycker om svart kan uppfattas som hård och tuff. Genom att nämna färgen på jackan, som i sammanhanget är en förhållandevis oväsentlig detalj, representeras Lisa som en ung, oskyldig och vacker flicka.

Pappan hade uppmanat sin dotter att skaffa mopedkörkort för att hon skulle bli mer självständig (Aftonbladet 2015-10-29 *Pappan om dagen då Lisa Holm försvann: "Hon var jätteglad"*).

Att Lisa skulle bli mer självständig av ett mopedkörkort kan tolkas som att hon inte var särskilt självständig innan hon tog körkortet. Detta - i sin tur - tolkar vi som att man vill gestalta henne som ett barn och att hon var nära knuten till sina föräldrar. Att körkortet togs på pappans initiativ lyfter dessutom fram hennes oskuld. Hon kan inte ens klandras för att åka moped, vilket annars kan uppfattas som ett riskfyllt moment, eftersom hon enligt citatet inte själv var drivande i beslutet om att ta mopedkörkort.

Innan Lisa Holm skulle köra hem den där söndagen så hade de provkört vägen tillsammans. De hade också ritat kartor för att hemfärden skulle bli trygg (Aftonbladet 2015-10-29 *Pappan om dagen då Lisa Holm försvann: "Hon var jätteglad"*).

Även här lyfts Lisa fram som oskyldig till det inträffade. Att familjen hade provkört vägen och ritat kartor tolkar vi som att Lisa hade en beskyddande familj som var rädd om sin dotter och att Lisa själv hade reflekterat kring hur hon skulle ta sig hem på ett säkert sätt. Hon tog därmed inte några onödiga risker.

17-åriga Lisa Holm försvann söndagen den 7 juni efter att hon slutat sitt sommarjobb på kaféet i Blomberg för dagen. Hon skickade ett sms till sin pappa om att hon skulle åka hem (Aftonbladet 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius, 35, döms för mordet på Lisa Holm*).

I citatet framgår det att Lisa var på väg hem från sommarjobbet, vilket understryker att hon befann sig på en plats hon inte kan klandras för att vistas på. Dessutom ägnar hon sig åt en respektabel syssla. Enligt Christie (2001) är dessa omständigheter idealiska för skapandet av ett offer. Genom citatet erbjuder Aftonbladet även en bild av Lisa som en ordningsam flicka. Citatet tyder också på att Lisa var försiktig och mån om sin egen säkerhet. Genom att höra av sig till sin familj innan hon åkte hade hon på ett aktivt sätt ökat sin trygghet. Detta visar att Lisa hade gjort vad hon kunnat för att vara säker på sin väg hem från jobbet. Genom att Aftonbladet framhåller detta ökar hennes oskuld till det som sedan skedde.

I artiklarna som Demker & Duus-Otterström undersökte 2011 upptäckte de ett genomgående tema där offret beskrevs som oskyldigt. I Aftonbladet lyfts Lisas oskuld till brottet fram flera gånger, men det framhävs inte i Skaraborgs Allehanda. Där fokuserar man inte på att poängtera hennes oskuld till mordet utan beskriver istället hur hon var som person i "vanliga" sammanhang.

6.1.2 Lycklig, duktig och felfri

Enligt Christie (2001) är det idealiska offret vitt, alltså en god människa, i förhållande till gärningsmannen som är svart och därmed ond. I både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda identifierade vi ett diskursivt tema där Lisa representeras som en flicka med goda och positiva egenskaper.

Söndagen då Lisa Holm försvann var hon väldigt lycklig. 17-åringen såg fram emot sin första lön, och hon hade redan börjat planera vad hon skulle köpa (Aftonbladet 2015-10-29 *Pappan om dagen då Lisa Holm försvann: "Hon var jätteglad"*).

Här beskrivs Lisa som en levnadsglad flicka. Hon var nöjd med tillvaron och såg fram emot framtiden. Citatet visar därmed vad gärningsmannen tog ifrån henne. Vi tolkar det som att tidningen vill framhäva att han släckte en ung flickas lyckliga liv och därmed hennes chans att uppfylla sina framtidsplaner. Det erbjuder läsaren en frustration och ilska mot gärningsmannen som tog livet, lyckan och planerna ifrån henne. Samma lyckliga flicka som representeras i Aftonbladet kan vi identifiera i Skaraborgs Allehanda.

Det som inte får hända har hänt. En ung, levnadsglad och lycklig 17-årig flicka har bragts om livet (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

“Det som inte får hända har hänt” säger enligt vår tolkning att det här är bland det värsta som kunde hända. Det stärks också av den följande meningen som pekar på Lisas goda och positiva egenskaper. Precis som i Aftonbladet beskrivs Lisa som “levnadsglad”, vilket erbjuder läsaren en bild av henne som en person som älskade livet och verkligen ville leva. Något som gärningsmannen tog ifrån henne.

Lisa älskade äventyr och resor, var nyfiken på världen. Hon var bara ett par veckor gammal när hon fick sitt första pass och resor kom också att bli Lisas största lycka (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

Vidare beskrivs Lisa som en entusiastisk person med stora planer och förhoppningar om framtiden. Vi tolkar det som att hon hade mycket att leva för. När man är nyfiken på världen uppskattar man livet och vill upptäcka så mycket av det som möjligt. Resor var Lisas största lycka och eftersom den lyckan togs ifrån henne blev de ogjorda resorna även den största sorgen. Det erbjuder läsaren tankar om att hon *borde* fått upptäcka så mycket mer av världen, hon *borde* fått uppfylla sina största drömmar och framförallt borde ingen ha tagit det ifrån henne. Enligt Demker och Duus-Otterström (2011) utgår medierna mer och mer från brottsoffrets perspektiv när de rapporterar om ett brott, vilket vi kan se när Skaraborgs Allehanda erbjuder läsaren att lära känna Lisa på ett djupare plan, inte bara som ett brottsoffer utan även som person. I citatet ovan får läsaren ta del historien om hennes första pass, vilket är symboliskt för hennes personlighet och inte har någonting med brottet att göra.

Lisa var en duktig och ambitiös tjej, hon satsade på skolan och hade stora planer. Hon skulle kombinera äventyr och utbildning (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

Att enbart poängtera att Lisa älskade att resa och ha roligt kan erbjuda läsaren en bild av henne som en levnadsglad och spontan person, men inte så ansvarstagande. Det ovanstående citatet i Skaraborgs Allehanda framhäver dock att hon skulle *kombinera* äventyr och utbildning och därmed kombinera nytta med nöje. Vi tolkar det som att hon inte skulle göra någonting bara för att ha roligt utan att vara säker på att det skulle ta henne framåt i livet kunskaps- eller karriärmässigt. Hon beskrivs dessutom som en duktig och ansvarsfull elev som kämpar för det hon vill och därför blir hennes dröm om att upptäcka världen och studera uppnåelig och realistisk. Bilden av Lisa som en ansvarsfull och duktig flicka förmedlas även i Aftonbladet, men där framförs den i en annan kontext.

– Då sitter nyckeln i låset, det skulle Lisa aldrig göra. Då blir jag riktigt orolig (Aftonbladet 2015-10-29 *Pappan om dagen då Lisa Holm försvann: "Hon var jätteglad"*).

Läsarens erbjuds en bild av Lisa som väldigt försiktig och noggrann. Att lämna eller glömma nycklar är ett slarvigt beteende som enligt citatet inte stämmer överens med hur Lisa var som person. Det tyder på att Lisa inte lämnar någonting åt slumpen utan tänker på viktiga saker för att inte utsätta sig för onödiga risker, som i det här fallet - att någon stjälar hennes moped. Här ser vi ett tydligt exempel på att Lisas egenskaper presenteras i samband med att man talar om brottet hon utsattes för, då mopeden förknippas med hennes försvinnande. I Skaraborgs Allehanda, som vi kunde se i tidigare exempel, lyfts hennes ordningsamma sida istället fram i samband med skolan och hennes vardagliga liv. Med andra ord beskriver tidningarna Lisa med överenstämmande egenskaper, men de gör det på olika sätt och sätter dem i olika kontexter.

– Vi har ju hört att Lisa var en jättegö tjejj och verkade väldigt omtyckt. Hur många 17-åringar har ett jobb en timmes moppefärd från hemmet? (Aftonbladet 2015-06-13 *Bygden i chock efter att Lisa hittats död*).

Här väljer Aftonbladet att låta ortsbefolkningen uttala sig om Lisas fina sidor. Det lyfts fram att Lisa var en duktig flicka som gjorde vad hon skulle och till och med lite till. Vi tolkar det som att Lisa enligt uttalandet var ambitiösare än vad andra i hennes ålder vanligtvis är. Citatet erbjuder även en känsla av att det pratas om Lisa på orten. De som inte kände henne personligen, skapar sig en bild av henne genom att lyssna på vad andra på orten har att säga. Tillsammans skapas därför en kollektiv och positiv bild av Lisa.

Beskrivningen av Lisa som en god och omtyckt person förmedlades även i Skaraborgs Allehanda.

– Hon var blyg i nya situationer men när hon kände sig trygg vågade hon ta plats. Hon var glad och positiv, empatisk och väldigt mån om alla, oss och vännerna, ville att man skulle tala väl om människor (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

I citatet beskrivs hon som blyg. Detta tolkar vi som att hon inte krävde andras uppmärksamhet och inte ville att fokus skulle ligga på henne. Men att hon tog mer plats när hon var trygg tyder på att hon inte var en enstöring, utan tyckte om att socialisera sig med andra. Lisa beskrivs även på ett änglalikt sätt, hon är osjälvisk och bryr sig om andra människor, vilket tyder på att hon var en fin person med ett gott hjärta som inte förtjänade att gå det här ödet till mötes. Det erbjuder läsaren en stark känsla av sympati och empati.

Familjen visar bilder på Lisa, en bedårande vacker flicka som ler in i kameran. Så full av liv (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

I tidigare citat har Lisa beskrivits med positiva inre egenskaper, men här framgår det även att hon var vacker på utsidan. Vi tolkar det som att hon därmed var perfekt. Det finns ingenting ont att säga om henne varken personlighetsmässigt eller utseendemässigt. Det erbjuder läsaren en bild av en flicka som inte hade några brister och som därmed hade en ljus framtid att se fram emot. Enligt Lindgren & Lundström (2010) beskrivs brottsoffer ofta som positiva, välmående och harmoniska individer, vilket genomsyrar det här diskursiva temat i beskrivningen av Lisa Holm.

6.1.3 En del av bygden

I Skaraborgs Allehanda representeras Lisa som en del av orten, vilket är ett diskursivt tema som vi inte har funnit i Aftonbladet. En annan skillnad som också har med temat att göra är att Lisa oftast bara benämns med förnamn i Skaraborgs Allehanda medan hon med få undantag benämns med både för- och efternamn i Aftonbladets artiklar. Det tolkar vi som att Skaraborgs Allehanda känner en närhet till Lisa och ser henne som en del av dem till skillnad från Aftonbladet som har större distans.

Jonny Fransson, Tomas Gustafsson och Peder Ihregren, alla från Skövde, var tre av alla dessa människor som slöt upp för att delta i sökandet efter försvunna Skövdeflickan Lisa Holm som nu varit saknad i snart tre dygn (Skaraborgs Allehanda 2015-06-10 *Nya fynd påträffade i sökområdet*).

I flera fall, precis som i det här exemplet, beskrivs Lisa Holm i Skaraborgs Allehanda som "Skövdeflickan". Det erbjuder läsarna i Skövdeområdet känslan av att "hon var en av oss", vilket tyder på att det är en inkluderande relation som råder mellan Lisa och bygden. De tre männen i texten representeras som Skövdebor, vilket erbjuder känslan av att Ortsbefolkningen tillsammans ska hitta den försvunna delen av bygden.

6.1.4 Det kunde varit jag

I Aftonbladet har vi även funnit ett diskursivt tema där läsaren erbjuds att identifiera sig med Lisa. Detta eftersom hon presenteras som en elev, dotter och syster. Att det är vanligt förekommande att brottsoffer skildras på motsvarande sätt beskrivs av Smolej (2010).

Dagens skolavslutning på Västerhöjdsgymnasiet i Skövde var inte som den brukar. I ett klassrum var 17-åriga Lisa Holms plats tom (Aftonbladet 2015-06-12 *Lisas rektor: Förtvivlan och oro*).

I det här citatet representeras Lisa som en elev. Detta gör att alla som går eller har gått i skolan och alla föräldrar som har barn i skolan kan identifiera sig med det som har hänt Lisa. Att den tomma platsen i klassrummet lyfts fram gör att skolbarn erbjuds att tänka på sitt eget klassrum och hur det skulle kännas om barnet själv eller om någon klasskamrat försvann och deras stol skulle stå tom.

– Det är det som är traumatiskt att leva med, varför hände det min dotter, min syster? (Aftonbladet 2015-10-28 *Rättegången mot 35-åringen inledd*).

Även här står identifikationen i centrum eftersom Lisa representeras som en dotter och syster. Alla som själva är eller har en dotter eller syster erbjuds därför att känna en stark personlig koppling till det som inträffade. Tanken att "det kunde ha hänt mig eller min familj" ligger nära till hands.

– Krama era barn ofta och mycket! Man vet aldrig när det är för sent (Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*).

I Skaraborgs Allehanda är inte identifikationen i centrum på samma sätt. Där beskrivs Lisas personliga egenskaper som var specifika för just henne, medan man i Aftonbladet fokuserar på allmänna egenskaper som många kan känna igen sig i. Citatet ovan är dock ett exempel från Skaraborgs Allehanda som är kopplat till just identifikation. Citatet erbjuder läsaren tankar om att "det kunde ha varit mitt barn" och att man ska vara tacksam och ta vara på det man har.

6.2 Gärningsmannen

6.2.1 Ondskfull och känslökall

Både i Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda finns det flera exempel där gärningsmannen representeras som ond och oempatisk. I den här diskursen exkluderas han från samhället eftersom hans handlingar och beteenden lyfts fram som omänskliga och avvikande, vilket Lindgren & Lundström (2010) kom fram till är vanligt förekommande i den här typen av texter.

- Avsikten är att övermanna henne, hänga henne, tejpa henne och av detta få njutning och tillfredsställelse, sa åklagaren under den sista rättegångsdagen i Skaraborgs tingsrätt.
- Det är oerhört rått och brutalt (Aftonbladet 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius, 35, döms för mordet på Lisa Holm*).

Citatet framhäver att gärningsmannen njöt och fann tillfredsställelse av att utsätta Lisa för de här hemska sakerna. Inte nog med att han har mördat henne “rått och brutalt” - han har till och med njutit av det. Citatet erbjuder läsaren att avhumanisera gärningsmannen. Hans motiv till mordet kan inte bli mycket mer ondskfullt än så, då citatet tyder på att han gjorde det för egen vinnings skull. Han gjorde det inte i desperation eller panik. Han tyckte om det och läsaren erbjuds att känna hat mot honom för det. Den här typen av detaljer om mordet förekommer inte i Skaraborgs Allehandas rapportering.

I Hadenius och Wennös forskning från 1996 kom de fram till att lokaltidningen på orten som drabbades hårdast av Estoniakatastrofen agerade återhållsamt och försiktigt i sin rapportering, medan kvällstidningen exempelvis publicerade närgångna bilder. Även Gripsrud (1992) menar att ju fler detaljer brottet innehåller desto mer intressant är brottet för kvällspressen. Ovan ser vi exempel på att Aftonbladet valde att framhålla hemska detaljer om hur mordet gått till, medan Skaraborgs Allehanda valde att inte göra det.

Lisa Holm var bara 17 år och fysiskt underlägsen mannen. Han har visat stor hänsynslöshet mot henne och hon har haft svårt att värja sig (Skaraborgs Allehanda 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius dömd till livstid för mord*).

Det här citatet visar på relationen mellan Lisa och gärningsmannen. Han var stor och stark medan Lisa var liten, svag och försvarslös. Enligt Christie (2001) förstärker den här typen av kontrast en gärningsmans ondska och ett offers oskuld.

35-åringen är mörkt klädd och kastade vid inledningen av rättegången blickar mot åhörarna och Lisa Holms anhöriga. Men därefter tycktes han inte ta notis om Lisa Holms anhöriga över huvud taget. Han har tittat ner i bordet och verkat föra något slags sporadiska anteckningar. Ibland har han fingrat på sladden till hörlurarna han har för att höra tolkarnas översättning. När bilder visats från förundersökningen har 35-åringen oftast tittat ner i bordet framför sig (Aftonbladet 2015-10-28 *Rättegången mot 35-åringen inledd*)

Genom att lyfta fram detaljen om att gärningsmannen hade mörka kläder på sig framhäver man att han är en typisk skurk. Detta eftersom mörker ofta symboliserar ondska. Att han till en början kastade blickar mot människorna i rättssalen, men därefter enligt citatet inte tar notis om Lisa Holms anhöriga över huvud taget erbjuder läsaren bilden av att gärningsmannen är oberört inställd till det som har hänt Lisa. Vidare tolkar vi det som att han inte heller bryr sig om familjens välmående. Det i sin tur tyder på avsaknad av sympati och empati. Att han fingrat på sladden tolkar vi som ett nervöst beteende och att han tittat ner i bordet framför sig tyder på att han är obekvämt i situationen och inte vill veta av det som har hänt.

Men åklagaren fick inga förklaringar, oftast bara "jag vet inte, är ingen expert" eller "jag har ju mina arbetskläder där i ladan, det är ju min arbetsplats" (Skaraborgs Allehanda 2015-10-29 *Mordmisstänkt pressad i förhör*).

Även i Skaraborgs Allehanda beskrivs mannen som kall och obekymrad. Det här citatet erbjuder läsaren en bild av att gärningsmannen inte anstränger sig för att besvara frågorna, vilket i sin tur tyder på att han är oberört inställd till rättegången och mordet. Dessutom undermineras gärningsmannens svar eftersom de enligt Skaraborgs Allehanda inte anses vara förklaringar.

– Det finns två personer som du säger skulle kunna ge dig alibi, varför kommer de inte hit och ger dig det? Du riskerar ju livstids fängelse.
– Min fru vågar inte, hon är rädd för den svenska polisen, svarade den åtalade (Skaraborgs Allehanda 2015-10-29 *Mordmisstänkt pressad i förhör*).

Att tidningen framhäver att gärningsmannens fru (och hans bror, vilket framkommer senare i artikeln) kan ge mannen alibi enligt honom själv, men ändå inte gör det tyder på

att han inte är speciellt omtyckt ens i sin närmaste krets. Vi tolkar det som att mannen är sviken av sin familj och lämnad ensam åt sitt öde. Att citatet även framhäver att hustrun inte vågar vittna tolkar vi som att hennes rädsla är större än viljan att rädda sin man i rätten. Det vill säga, gärningsmannen är inte tillräckligt älskad av sin fru eftersom hon inte räddar honom, trots att hon enligt mannen har möjlighet att göra det. Det tolkar vi som att gärningsmannen inte är värd att älskas.

– Jag tänker på hennes familj och närmaste vänner och vilket meningslöst våld och ofattbar ondska det finns (Aftonbladet 2015-06-14 *Här sluter bygden upp för att hedra 17-åriga Lisa Holms minne*)

I citatet ovan är det gärningsmannen som representerar det “meningslösa våldet” och den “ofattbara ondskan” som en person från bygden beskriver, eftersom han bär ansvaret för våldet och ondskan som orsakade Lisas död. Att man låter en representant från bygden beskriva hans ondska visar att mannen genom sina gärningar även har skapat en dålig relation mellan honom och bygden. Att ondskan beskrivs som ofattbar tyder på att mannen är så hemsk så det inte ens går att förstå hur hemsk han är. Det erbjuds en bild av gärningsmannen som definitionen av ondska.

6.2.2 En helt vanlig man

I Aftonbladet upptäckte vi att det i vissa artiklar även finns en strävan att inkludera gärningsmannen. Enligt Demker & Duus-Otterströms (2011) beskrivs gärningsmannen i den inkluderande diskursen som en helt vanlig människa men som av olika, yttre anledningar begår brott. Detta är ovanligt enligt Lindgren & Lundström (2010) eftersom gärningsmän ofta framställs som avvikande från majoritetssamhället, vilket vi kunde se i Skaraborgs Allehanda där strävan efter att inkludera gärningsmannen inte existerade. I lokaltidningen exkluderas mannen i samtliga artiklar och hans egenskaper beskrivs endast i förhållandet till brottet han utförde, medan man i Aftonbladet även beskriver hur han var i vardagliga sammanhang. Detta kan ses som en typ av personifiering, som enligt Gripsrud (1992) i större utstäckning förekommer i kvällspressen, då man fokuserar på att framhäva individer som privatpersoner.

– Jag brukar se dem på vägen till jobbet. Det var inget konstigt med dem, säger personen till Aftonbladet (Aftonbladet 2015-06-15 *Grannarna: “Det är en överraskning”*).

Det här citatet tyder på att bröderna var “vanliga” människor. De var en del av en bybos vardag. Att det inte var någonting konstigt med dem tolkar vi som att det inte fanns

några negativa sidor att lyfta fram, utan att de gav ett positivt intryck till människorna på orten. Det i sin tur tyder på att gärningsmannen och bygden hade en positiv relation sinsemellan innan mordet. Dessutom spelar det ovanstående citatet på fördomar om att en mördare måste vara en konstig individ.

Bröderna som sitter anhållna misstänkta för mordet på Lisa Holm, 17, ska ha jobbat i Sverige i ett par år. Av boende på orten beskrivs de som skötsamma och hårt arbetande (Aftonbladet 2015-06-15 *Grannarna: "Det är en överraskning"*)

Att det framgår att bröderna "ska ha" jobbat i Sverige i ett par år tolkar vi som att det finns ett tvivel till uppgiften om deras arbetssituation. Samtidigt säger den meningen att det har funnits gott om tid för människorna i närområdet att bilda sig en uppfattning om männen. Vi tolkar det som att man vill öka förtroendet för människornas uttalanden om dem. Att de beskrivs som skötsamma och hårt arbetande erbjuder en bild av dem som "vanliga" människor som gör det som förväntas av dem. Att de var just "hårt" arbetande tyder på att de har hög arbetsmoral och bidrar till samhället.

– Vi är chockade, säger närboende till Aftonbladet (Aftonbladet 2015-06-15 *Grannarna: "Det är en överraskning"*).

Att människorna på orten är chockade över att just de här männen misstänks för mordet erbjuder läsaren tankar om att vem som helst kan vara mördare. Det är ingenting som syns utan det kan vara en "helt vanlig" människa, vilket i sig kan sätta skräck i läsaren.

6.2.3 En främling

Enligt Christie (2001) är den idealiska gärningsmannen en farlig främling som kommer långt bortifrån. Detta kunde vi se i vårt material, främst i artiklar från Aftonbladet.

Tillsammans med sin bror och hustru har den litauiske medborgaren Nerijus Bilevicius i flera år varit i Sverige som gästarbetare på gården i Blomberg (Aftonbladet 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius, 35, döms för mordet på Lisa Holm*).

Citatet framhäver gärningsmannen som främmande i och med att han beskrivs som litauisk medborgare. Han gestaltas inte heller som en vanlig arbetare i Sverige utan som en gästarbetare. Vi tolkar det som att han inte tillhör det svenska samhället. Den svenska befolkningen bildar ett "vi" och gärningsmannen tillsammans med sin bror och hustru bildar ett "dem".

Då dyker en man upp som talar "knagglig engelska" (Aftonbladet 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius, 35, döms för mordet på Lisa Holm*).

Här poängteras det att mannen inte talar svenska, vilket därmed exkluderar honom. Att ordkombinationen "knagglig engelska" används erbjuder läsaren en bild av gärningsmannen som utbildad.

Polisen hade slagit en järnring runt tingsrätten inför häktningsförhandlingarna mot de tre litauiska medborgarna – två bröder 31 och 35 år gamla och en 34-årig kvinna, gift med den äldre mannen (Skaraborgs Allehanda 2015-06-16 *Häktade för Lisamordet*).

I Skaraborgs Allehanda framgår det att bröderna och kvinnan, därav gärningsmannen, är litauiska medborgare, vilket tyder på att de kommer långt bortifrån. Dock är det den enda beskrivningen som görs av lokaltidningen i det empiriska materialet inom det här diskursiva temat.

6.2.4 Den ytterst ansvarige

I Skaraborgs Allehanda såg vi ett mönster som genomsyrade artikeln från domslutet. Man vill framställa gärningsmannen som ytterst ansvarig för mordet på Lisa genom att poängtera hur stark bevisningen är. Lindgren och Lundström upptäckte i sin studie från 2010 att det finns ett behov av att ge någon hela skulden eftersom rollerna oskyldigt offer och skyldig förövare då tillspetsas.

Men den tingsrättsdomen som kom på tisdagen är tydlig och välformulerad, där finns inga tveksamheter. [...] Dna och hårstrå från Lisa på platsen gör att det inte råder någon tvekan om vad som hänt där. [...] Tingsrättens slutsats är därför att det är ställt utom rimligt tvivel att det var Bilevicius som med avsikt berövat Lisa Holm livet (Skaraborgs Allehanda 2015-17-11 *Nerijus Bilevicius dömd till livstid för mord*).

I en och samma artikel framhävs det flera gånger att det inte finns några tveksamheter kring att mannen är skyldig till mordet på Lisa. Stor vikt läggs vid att domen talar sanning och vi tolkar det som att tidningen talar om för ortsbefolkningen att det nu är okej att lägga all skuld på gärningsmannen.

6.3 Bygden

6.3.1 Ljuset i mörkret

I Skaraborgs Allehanda har vi identifierat ett genomgående diskursivt tema som genomsyrar deras beskrivning av bygden. Orten representeras som det positiva motståndet till allt det negativa som har hänt, vilket vi även kan se i Aftonbladets rapportering. Skillnaden är att diskursen i Aftonbladet är exkluderande då de skriver om bygden, medan den i Skaraborgs Allehanda är inkluderande då de skriver till bygden.

Cirka 900 frivilliga personer från hela Västsverige kom till Dafgård's parkering i Källby (Skaraborgs Allehanda 2015-06-10 *Nya fynd påträffade i sökområdet*).

I det här citatet hamnar en parkering i fokus som bara de i närområdet känner till, vilket tyder på att Skaraborgs Allehanda inkluderar sig som en del av bygden och riktar sig till ortsbefolkningen. Vi tolkar det som att personer från hela Västsverige kom till "lilla oss" för att visa sitt stöd och bidra med sin hjälp.

Men hon kände också en värme inombords i all kyla efter det engagemang som visats för att hitta Lisa.

– Jag är tacksam över att få vara med här i dag, få dela känslorna och inte sitta hemma ensam (Skaraborgs Allehanda 2015-06-14 *Sorg och värme på minnesstund*).

Den första meningen belyser att bygden är motståndskraften till gärningsmannens handlingar. Han representerar det onda genom kylan medan bygden representerar det goda genom värmen. Citatet lyfter fram kommunstyrelsens ordförande som är tacksam över att få vara en del av bygden och gemenskapen. Enligt Forsberg (2015) är det vanligt förekommande att journalistiken erbjuder den här typen av kollektivt sörjande, som förutom närstående, även inkluderar mer perifera personer. Den kollektiva sorgen som gestaltas i ovanstående citat skapar enligt vår tolkning samhörighet. Det tyder också på att det är lättare att ta sig igenom en sorg om man delar den med andra. Vi tolkar citatet som att ortsbefolkningen finner stöd och kraft i varandra och ser tragedin som deras gemensamma uppdrag att klara av.

Kvällens minnesgudstjänst för Lisa Holm var fullsatt till sista plats och de som inte rymdes i kyrkan lyssnade på talen och musiken genom högtalare på utsidan.

– Det finns en väldigt stark motkraft till våldet och mörkret, säger prästen Karin Långström-Vinge (Aftonbladet 2015-06-14 *Här sluter bygden upp för att hedra 17-åriga Lisa Holms minne*).

Citatet erbjuder läsaren känslan av att hela bygden går samman för att hedra en av sina egna. Att så många gick på minnesgudstjänsten tolkar vi som att ortsbefolkningen kände en samhörighet med Lisa som om de kände henne. Att det även poängteras att många stod utanför kyrkan visar den kollektiva sorgens storhet. Bygden representerar motkraften som prästen pratar om. Precis som i Skaraborgs Allehanda gestaltar ortsbefolkningens samhörighet ljuset i mörkret och presenteras som en kontrast till ondskan.

– Tänd gärna ett ljus för Lisa, hennes familj, för det som varit och för framtiden, sade Karin Långström Vinge (Skaraborgs Allehanda 2015-06-14 *Sorg och värme på minnesstund*).

Att tända ljus blir en symbol för den värme och kärlek som byborna ger. Ljusen tänds för det som varit och för det som komma skall. Det tolkar vi som att man vill visa att man aldrig kommer glömma det som har hänt. Det kommer alltid prägla orten, men man måste ändå tillsammans se hoppfullt på framtiden och blicka framåt.

6.3.2 En bygd med gemensamma känslor

I denna diskurs representerar Aftonbladet bygden som en enhetlig grupp med kollektiva känslor inför det som har hänt.

– Alla i stan har hållit andan under den här veckan. Vi har levt på hoppet att hon skulle hittats vid liv (Aftonbladet 2015-06-14 *Här sluter bygden upp för att hedra 17-åriga Lisa Holms minne*).

Här presenteras ortsbefolkningen som en och samma enhet eftersom de benämns som “alla” och “vi”. Att “alla” i stan har hållit andan tolkar vi som att det finns en gemensam känsla och stämning som präglar orten och att det som har hänt Lisa har berört och påverkat hela bygden. “Vi” har levt på hoppet tyder på att ortsbefolkningen delar tankar och känslor med varandra. Det tolkar vi som att de har känt hopp i sökandet, vilket också innebär att de nu delar på en gemensam sorg. Lisa var deras att hitta och Lisa var deras att förlora.

Till sist sätter Anna Nyberg ord på känslan som genomsyrar bygden:

– Må de bara hitta dem som har gjort det här (Aftonbladet 2015-06-13 *Bygden i chock efter att Lisa hittats död*).

Även här beskrivs ortsbefolkningen som en gemensam enhet med samma tankar och känslor. Enligt citatet är alla i bygden överens om att man måste hitta och straffa gärningsmannen. Samhället måste sätta ner foten och visa att detta är fel och rättvisa måste skipas.

6.3.3 Geografisk närhet ger känslomässig närhet

I Aftonbladet har vi identifierat ett diskursivt tema där ortsbornas närhet till det inträffade poängteras och får en central roll i artiklarna.

- Det är fruktansvärt det som hänt. Jag bor alldeles här borta, säger Camilla Lundqvist och pekar bortom gården. [...]
- Missing people har gått och sökt i våra diken, så nära är det (Aftonbladet 2015-06-13 *Bygden i chock efter att Lisa hittats död*).

I de här citaten liksom i resten av artikeln läggs det största fokuset på var personerna i fråga bor. Därigenom skapas en koppling mellan den geografiska- och känslomässiga närheten till mordet och Lisa. Vi tolkar det som att människorna som kommer till tals är starkt berörda i och med att mordet skedde i närheten av deras hem. Det skapar också en identifikation då det erbjuder läsaren tankar om hur det hade känts om ett sådant här mord hade begåtts i närheten av hemmet.

Det här temat kunde vi inte finna i Skaraborgs Allehandas artiklar. Ingen Ortsbo som inte har någon speciell titel eller roll i samhället uttrycker sin sorg i deras artiklar. I Aftonbladet verkar det å andra sidan, av dessa citat att döma, viktigt att höra vad människor som bor i närheten tycker och känner kring mordet.

6.3.4 En otrygg plats

Vi har identifierat ytterligare ett diskursivt tema i Aftonbladet som inte finns i Skaraborgs Allehanda. Den handlar om att bygden representeras som en otrygg plats. Detta säger även någonting om gärningsmannen. Att en förövare är mer idealisk ju mer ångslan han sprider beskriver Christie (2001).

- Det är vrede och ilska om vartannat, säger Lena Svedung som berättar att ingen av hennes anställda vill öppna eller stänga kaféet själva längre (Aftonbladet 2015-06-15 *Grannarna: "Det är en överraskning"*).

Här får en Ortsbo berätta om sina känslor till händelsen. Dessa känslor kan tolkas som förhållandet mellan bygden och gärningsmannen eftersom det är hans handlingar som

har väckt ilskan och vreden hos ortsbefolkningen. Citatet tyder även på att han har tagit tryggheten ifrån dem och rubbat deras tillvaro.

– Vi bor också här ute på landet och nu är trygghetskänslan bortblåst, säger Berit Stewart och torkar tårar ur ögonen.

Familjen la blommor under björken och satt tysta en stund (Aftonbladet 2015-06-13

Bygden i chock efter att Lisa hittats död).

Genom att låta en person säga “Vi bor också här ute på landet” blir denne en del av ortsbefolkningen och det legitimerar henne som företrädare för bygden. Enligt Forsberg (2015) har brottsoffrets krets utvidgats. Även personer som inte stod offren nära får numer möjlighet att uttrycka sin sorg i medierna. Detta var tydligare i Aftonbladet än i Skaraborgs Allehanda. Att man i citatet ovan framhäver att personen gråter understryker hur mycket ortsbefolkningen påverkas, berörs och lider och det tyder på en speciell närhet till offret.

6.4 Sammanfattning

Lisa Holm representeras som en oskyldig, liten flicka. Hon benämns med positiva egenskaper och beskrivs som lycklig, duktig och felfri. I Skaraborgs Allehanda representeras hon som en del av bygden och i Aftonbladet framhävs egenskaper som många kan identifiera sig med. Gärningsmannen representeras som ondskefull, känslökall och främmande, men i Aftonbladet framställs han även som en vanlig person. Skaraborgs Allehanda lägger stor vikt vid att framhäva hans skuld till mordet. Vad gäller bygden representeras den som ljuset i mörkret. Ortsbefolkningen beskrivs som en särskild grupp med gemensamma känslor. De delar på sorgen och hjälps åt för att ta sig igenom den. I Aftonbladet poängteras den geografiska närheten mellan intervjupersonerna och mordet för att skapa känslomässig närhet till läsaren. I kvällstidningen framställs bygden även som en otrygg plats.

7 Slutsats och diskussion

I det här avsnittet redovisar vi våra slutsatser samt ger förslag till vidare forskning. Syftet med den här studien var att undersöka vad det finns för likheter och skillnader i gestaltningen av aktörerna i kvällstidningen Aftonbladets och i lokaltidningen Skaraborgs Allehandas rapportering om mordet på Lisa Holm. Genom Faircloughs tredimensionella modell har vi tagit reda på hur Lisa, gärningsmannen och bygden representeras i de valda tidningarna. I det empiriska materialet identifierade vi både gemensamma och avvikande diskursiva teman som tidningarna använde sig av för att gestalta de olika aktörerna.

Enligt Lindgren & Lundström (2010) förmedlar inte medierna endast den juridiska och polisiära aspekten av en brottshändelse utan ett förhållandevis stort antal artiklar handlar om personen som blivit utsatt för brottet. Både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda ger en ingående beskrivande bild av Lisa. De representerar henne som en flicka med många positiva egenskaper som pekar på att hon inte förtjänade att gå detta hemska öde till mötes. Det erbjuder läsaren att känna stor empati och sympati. När tidningarna beskriver en egenskap som på något sätt kan uppfattas som negativ vänder de i nästa mening denna egenskap till Lisas fördel. I de båda tidningarna beskrivs Lisa upprepande gånger som en levnadsglad person med en strålande framtid, vilket vi tror beror på att de vill belysa vad gärningsmannen tog ifrån henne. Det gör att läsaren erbjuds att tycka extra synd om Lisa och extra illa om gärningsmannen. Sammanfattningsvis beskrivs Lisa i både lokaltidningen och kvällstidningen på ett sätt som erbjuder läsaren att känna mycket känslor. Detta kunde även Hadenius och Wennö (1996) se när de undersökte mediernas gestaltning av Estoniakatastrofen.

Även om samma egenskaper beskrivs i både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda lyfts de fram på olika sätt och i olika sammanhang. I Aftonbladet beskrivs Lisas egenskaper i samband med brottet. Exempelvis beskrivs hon som duktig och ordentlig i kontexten att hon aldrig skulle glömma mopednycklarna i låset, vilket har en stark koppling till mordet. I Skaraborgs Allehanda gestaltas hon istället som en duktig flicka i vardagliga sammanhang, exempelvis i skolan. Vi tror att det beror på att Skaraborgs Allehanda vill lyfta fram Lisa som person och inte enbart som ett offer. I lokaltidningen beskrivs det hur hon var som människa eftersom hon var en del av bygden och då har en

nära koppling till tidningen. Vi uppfattar det som att Aftonbladet istället ser Lisa som en karaktär och ett idealiskt offer i deras mordberättelse.

Enligt vår mening kan det vara problematiskt att medierna gång på gång väljer att på det här sättet framhäva ett offers positiva egenskaper. Från barnsben får vi lära oss att alla människor är lika mycket värda och att det värsta man kan göra är att släcka en annans människas liv. När medierna representerar ett offer som "perfekt" motsätts det vi har lärt oss. Både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda säger indirekt att Lisa var den sista som förtjänade att gå detta öde till mötes och att hon var bättre än andra. Det innebär att medierna framställer vissa liv som mer värdefulla än andra och på det sättet lägger de en värdering i hur hemskt ett mord är och hur synd det är om offret. Om alla människor är lika mycket värda borde det egentligen inte vara någon skillnad. Ingen människa förtjänar att bli mördad.

Kvällstidningen framhäver även Lisas ringa ålder och oskuld till händelsen. Den gestaltningen av Lisa används inte i samma utsträckning av lokaltidningen, vilket vi tror även här beror på att man väljer att inte beskriva henne i brottskontexten. Dessutom tror vi att Lisa som 17-åring på väg hem från jobbet är oskyldigt nog för Skaraborgs Allehandas läsare.

Vidare lägger Aftonbladet större fokus på att få läsaren att identifiera sig med Lisa, då hon beskrivs som en elev, dotter och syster, vilket är beskrivningar som många kan känna igen sig i. Skaraborgs Allehanda lyfter istället fram Lisas personliga egenskaper så som att hon älskade att resa och fick sitt första pass som bebis. Det är beskrivningar som färre människor kan identifiera sig med. Skillnaden tror vi beror på att Skaraborgs Allehandas läsare automatiskt identifierar sig med Lisa i och med att de känner till bygden där hon blev mördad. Aftonbladet däremot måste använda andra medel för att få sina läsare att känna en koppling till Lisa och därmed bli starkt berörda av händelsen.

Enligt Lindgren & Lundström (2010) intar familj, anhöriga och vänner en allt mer central roll i brottsofferrapporteringen. Brottsoffret gestaltas genom att medierna lyfter fram personliga och privata förhållanden, vilket vi även kan se i vår studie. I Skaraborgs Allehanda är det enbart familjens bild av Lisa som förmedlas, vilket vi tror har en stor betydelse för hur hon gestaltas. Aftonbladet låter istället ortsborna förmedla Lisas egenskaper. Människorna i bygden är nära händelsen i förhållande till Aftonbladets läsare som är utspridda över hela landet. I lokaltidningen skulle det enligt vår mening

vara absurt att låta personer som inte känner Lisa uttala sig om hur hon var som person. Detta eftersom tidningen når ut till personer som har en personlig och inte bara geografisk koppling till henne. I Skaraborgs Allehanda är det alltså familjen som ger sin bild av Lisa till ortsbefolkningen, medan det i Aftonbladet är ortsbefolkningen som ger sin bild av Lisa till övriga Sverige. Tidningarna har olika slags närhet till Lisa och riktar sig till olika läsare, vilket vi tror är avgörande i de olika sätten att förmedla representationen av Lisa.

Vad gäller gärningsmannen representeras han som ond och känslökall i både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda. Mannen beskrivs även som en farlig främling som kommer långt bortifrån, främst i artiklar från Aftonbladet. I Skaraborgs Allehanda beskrivs han som en litauisk medborgare men mer än så sägs inte om hans ursprung. Att han är främmande och utför ondskefulla handlingar exkluderar honom från övriga befolkningen. Att beskriva offret som "en av oss" och gärningsmannen som "någon annan", kan enligt Lindgren och Lundström (2010) ses som en ideologiskt önskvärd relation. Att gärningsmannen representeras som ond och stark förstärker, enligt Nils Christies teori, offrets egenskaper som god och svag.

Enligt Christie (2001) är det idealiska offret en kvinna medan den idealiska gärningsmannen är av manligt kön. Denna könsfördelning är ett faktum i Lisa Holmfallet. Att medierna väljer att lägga stor fokus på beskrivandet av offer som en svag kvinna medan gärningsmannen representeras som en stark man tror vi bidrar till skapandet och upprätthållandet av stereotypa könsroller. Detta, i sin tur, kan påverka hur vi ser på kvinnor och män i samhället och hur de ser på sig själva. Att presentera en bild av ett kvinnligt offer som svagt och försvarslöst kan bidra till att kvinnor uppfattar sig själva som hjälplösa och beroende av att bli skyddade. Att presentera en bild av en manlig gärningsman som ond och stark kan även bidra till att män ser sig själva som överlägsna kvinnorna. Genom att representera gärningsmän och offer på det sättet upplever vi att det förmedlas en bild av att männen har möjlighet att göra ett aktivt val att utföra onda gärningar eller inte, medan kvinnor är inaktiva objekt, vars öde präglas av tur eller otur.

I Aftonbladet har man även valt att beskriva gärningsmannen som en helt vanlig person, medan beskrivningar av hans personliga egenskaper är obefintliga i Skaraborgs Allehanda. När man skriver om honom i lokaltidningen gör man det endast i brottets kontext. Vi tolkar det som att han enbart är Lisas mördare för Skaraborgs Allehanda,

medan man i Aftonbladet även vill lyfta fram honom som människa. Det här visar alltså totala motsatsen för i vilka kontexter Lisas egenskaper beskrivs i de båda tidningarna. Anledningen till detta tror vi är att Skaraborgs Allehanda har en nära anknytning till Lisa och ser på händelsen ur hennes anhörigas perspektiv och därför tar avstånd från gärningsmannen och hans handlingar. Aftonbladet är inte en del av bygden och kan därför se på händelsen utifrån, vilket vi tror bidrar till att de ger en flerdimensionell bild av gärningsmannen.

I Skaraborgs Allehanda såg vi även ett stort behov av att skuldbelägga gärningsmannen. Man presenterar inte bara domslutet utan lägger värderingar i hur övertygande domen är. Vi tror att det beror på att Skaraborgs Allehanda vill ge bygden upprättelse och bringa ny ordning. Vi upplever det som att lokaltidningen ser sig själva som en del av bygden och är involverade i det som har hänt. Därmed är de även berörda av hur utfallet i rätten blev och glada över att mannen dömdes. Aftonbladet däremot är mer likgiltiga inför beskedet eftersom de inte är en del av bygden.

Bygden i sig, som är den tredje aktören som vi undersökt, representeras i både Aftonbladet och Skaraborgs Allehanda som ljusglimten i det annars så hemska. Båda tidningarna framhäver engagemanget från befolkningen och den gemensamma kraften som skapats efter mordet. En anledning kan vara att tidningarna vill väga upp gärningsmannens ondska med bybornas godhet för att skapa balans i rapporteringen. Kontrasten visar att gärningsmannen inte är som den övriga ortsbefolkningen. Vi uppfattar det som att man vill säga att mannens hat och ondska var ett undantag på en annars kärleksfull och fridfull plats med goda människor.

Även om den positiva beskrivningen av bygden finns i båda tidningarna skiljer de sig åt. I Skaraborgs Allehanda är bygden inkluderad och i Aftonbladet är den exkluderad. Även här ser vi en effekt av tidningarnas olika geografiska närhet. Vi upplever det som att Aftonbladet framhäver ortsbefolkningen som "dem" och ser människorna på bygden som en gemensam enhet med delade tankar och känslor. Vi ser en problematik i att generalisera människor på det här sättet eftersom det alltid finns nyanseringar. Människor som känner att de inte stämmer överens med bilden som skildras kan därför känna sig intvingade i tidningens generaliserande anspråk.

Medan kvällstidningen beskriver hur de upplever att byborna känner kring mordet på Lisa, beskriver Skaraborgs Allehanda hur bygden som ett "vi" går samman och ser

tragedin som deras gemensamma uppdrag att klara av. Att Aftonbladet väljer att exkludera bygden tror vi beror på att man vill visa förståelse för att byborna är mer påverkade av mordet på Lisa än vad resten av Sveriges befolkning är. På det sättet visar tidningen respekt för orsborna och förminskar inte deras sorg.

Aftonbladet, som kommer utifrån, har ett behov av att understryka den geografiska närheten mellan byborna de intervjuar och mordet. Detta gör man exempelvis genom att lyfta fram att en intervjupersons diken har blivit genomsökta av Missing People i letandet efter Lisa. Vi tror att man poängterar närheten för att legitimera bybornas uttalanden. Det uppfattar vi som att ju närmare en person är det som händer, ju mer berörd blir den och desto mer kan den beröra de som läser som inte själva har den närheten till händelsen. I Skaraborgs Allehanda kommer ingen orsbo till tals om mordet, med undantag för personer i maktposition, exempelvis kommunstyrelsens ordförande. Det tror vi beror på att lokaltidningen riktar sig till bygdens befolkning som alla har skapat sina egna tankar och känslor kring mordet och kan relatera till det på olika sätt. Skaraborgs Allehanda behöver därför inte beskriva ortens känslor för orten genom en persons uttalanden. Vi tror även att det handlar om respekt för Lisas anhöriga. För Skaraborgs Allehanda är familjen närmast mordet, precis som orsbefolkningen är närmast mordet för Aftonbladet, eftersom de inte får några kommentarer från familjen. På samma sätt som Aftonbladet inte vill förminska bygdens sorg, vill Skaraborgs Allehanda inte heller förminska familjens sorg, detta eftersom bygdens sorg inte är jämförbar med deras. Familjen representerar Lisas krets i Skaraborgs Allehanda, medan bygden representerar kretsen i Aftonbladet. Slutsatsen vi drar av detta är att den part som är närmast är den med mest legitimitet att uttala sig.

Aftonbladet har även valt att representera bygden som en otrygg plats. Detta tror vi beror på att de vill berätta för övriga Sverige hur stämningen på orten är efter mordet och på så sätt skapa spänning. Att detta inte framkommer i Skaraborgs Allehanda tror vi beror på att lokaltidningen vill fokusera på det positiva och hålla ihop bygden efter mordet istället för att splittra den ännu mer. Dessutom behöver inte Skaraborgs Allehanda förmedla stämningen skriftligt, då orsbefolkningen själva känner av den.

Förutom skillnaderna i representationen av aktörerna skiljer sig tidningarna åt när det kommer till hur de beskriver mordet. I Aftonbladet är mordet detaljerat beskrivet, medan Skaraborgs Allehanda är mer försiktiga i sin framtoning och undviker att skriva om tillvägagångssättet. Det tror vi beror på att Aftonbladet vill erbjuda detaljer som de

tror att Sveriges befolkning vill veta, medan Skaraborgs Allehanda som riktar sig till Skövdeborna och människor i Lisas närhet istället vill skydda dem från att få den informationen via tidningen. Tidningarna har alltså olika målgrupper och därför krävs olika etiska överväganden. Samma mönster har Hadenius & Wennö (1996) identifierat i sin forskning om Estoniakatastrofen då kvällstidningarna generellt sett var mer närgångna i sitt sätt att rapportera än lokaltidningarna. Närgångenheten verkar öka med avståndet till dem man skildrar.

De övergripande slutsatserna vi kan dra är att tidningens närhet till mordet den bevakar påverkar representationerna av aktörerna. Dessutom ser vi en strävan hos Aftonbladet att vara detaljrika och sensationella i rapporteringen, något som vi inte finner på samma sätt i Skaraborgs Allehanda. Eftersom vi har gjort en kvalitativ analys av mordet på Lisa Holm kan vi inte dra generella slutsatser om att det alltid ser ut på det här sättet när lokalpress och kvällspress rapporterar om mordfall. Men i det här fallet är alltså närheten den faktor som vi tror ligger till grund för de största skillnaderna i rapporteringen.

7.1 Förslag till fortsatt forskning

Vår studie är avgränsad till tryckt press och därför vore det intressant att undersöka etermediernas rapportering, antingen om mordet på Lisa Holm eller något annat uppmärksammat mordfall. Man skulle även i det fallet kunna göra komparativa studier där man exempelvis undersöker likheter och skillnader mellan Sveriges radio och kommersiell radio eller mellan Sveriges Television och TV4.

Utifrån vårt resultat vore det även intressant att undersöka representationen av aktörer i flera mordfall där man jämför lokal- och kvällspress genom en kvantitativ studie. På det sättet skulle man kunna skapa en mer omfattande bild av hur likheterna och skillnaderna mellan de olika tidningarna ser ut.

Referenser

- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2012). Diskursanalys. I Bergström, Göran & Boréus Kristina (red). *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur
- Christie, Nils (2001). Det idealiska offret. I Malin Åkerström & Ingrid Sahlin (red). *Det motspänstiga offret*. Lund: Studentlitteratur
- Demker, Marie & Duus-Otterström, Göran (2011). *Det individuella brottet? Offer och förövare i svenska medieberättelser 1965-2005*. Statsvetenskaplig Tidskrift årg. 113 nr 1. Göteborg: Göteborgs universitet. Statsvetenskapliga institutionen
- Fairclough, Norman (2010). *Critical Discourse Analysis. The Critical Study of Language*. Edinburgh: Pearson Education Limited
- Forsberg, Anette (2015). *Sorgens avtryck: erfarenheter av medverkan som sörjande i journalistik om brott och olyckor*. (Diss) Stockholm: Stockholms universitet. Institutionen för mediastudier
- Ghersetti, Marina & Hvitfelt, Håkan (2000). *Slutet på sagan. Prinsessan Dianas död i press, radio och TV*. Rapport nr 178. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar
- Gripsrud, Jostein (1992). The Aesthetics and Politics of Melodrama. I Dahlgren, Peter och Sparks, Colin (red). *Journalism and popular culture*. London: Sage Publications
- Gustafsson, Bengt, Hermerén, Göran & Petterson, Bo (2011). *God forskningsred*. Vetenskapsrådets rapportserie 1:2011. Bromma: CM-Gruppen AB
- Hadenius, Stig & Wennö, Nicholas (1996). Anhöriga och drabbade i katastrofens skugga. I Hadenius, Stig & Hedman, Lowe (red). *Estonia i nyheterna*. Stockholm: Styrelsen för psykologiskt försvar
- Hall, Stuart (1997). Introduction. I Hall, Stuart (red). *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage Publications
- Höijer, Birgitta (2008). Sociala representationer i medietexter. I Ekström, Mats (red). *Mediernas språk*. Malmö: Liber AB
- Lindgren, Simon & Lundström, Ragnar (2010). *Ideala offer, och andra: konstruktionen av brottsutsatta i medier*. Malmö: Gleerups

Phillips, Louise & Winther Jørgensen, Marianne (2010). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Pollack, Ester (2001). *En studie i medier och brott*. (Diss) Stockholm: Stockholms universitet. Institutionen för, medier och kommunikation

Smolej, Mirka (2010). Constructing ideal victims? Violence narratives in Finnish crime-appeal programming. I Greer, Chris & Hamm, Mark (red). *Crime Media Culture – An International Journal*. London: Sage Publications

Bilaga 1

Aftonbladets artiklar

Aftonbladet 2015-06-12 *Lisas rektor: Förtvivlan och oro*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20954914.ab>

Aftonbladet 2015-06-13 *Bygden i chock efter att Lisa hittats död*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20960116.ab>

Aftonbladet 2015-06-15 *Grannarna: "Det är en överraskning"*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20968550.ab>

Aftonbladet 2015-06-14 *Här sluter bygden upp för att hedra 17-åriga Lisa Holms minne*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article20965853.ab>

Aftonbladet 2015-10-28 *Rättegången mot 35-åringen inledd*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/article21661934.ab>

Aftonbladet 2015-10-29 *Pappan om dagen då Lisa Holm försvann "Hon var jätteglad"*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/article21667957.ab>

Aftonbladet 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius, 35, döms för mordet på Lisa Holm*

<http://www.aftonbladet.se/nyheter/krim/article21777980.ab>

Skaraborgs Allehandas artiklar

Skaraborgs Allehanda 2015-06-10 *Nya fynd påträffade i sökområdet*

<http://sla.se/skovde/2015/06/10/nya-fynd-patrafade-i-sokomradet>

Skaraborgs Allehanda 2015-06-24 *Lisa drömde om att upptäcka världen*

<http://sla.se/skovde/2015/06/24/lisa-dromde-om-att-upptacka>

Skaraborgs Allehanda 2015-06-16 *Häktade för Lisamordet*

<http://sla.se/skovde/2015/06/16/haktade-for-lisamordet>

Skaraborgs Allehanda 2015-06-14 *Sorg och värme på minnesstund*

<http://sla.se/skovde/2015/06/14/sorg-och-varme-pa-minnesstund>

Skaraborgs Allehanda 2015-10-29 *Mordmisstänkt pressad i förhör*

<http://sla.se/skovde/2015/10/29/mordmisstankt-pressad-i-forhor>

Skaraborgs Allehanda 2015-11-17 *Nerijus Bilevicius dömd till livstid för mord*

<http://sla.se/skovde/2015/11/17/nerijus-bilevicius-domd-till>

